

Il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali

IL-PULIZIJA (SPETTUR NICHOLAS VELLA) V. JASON GALEA (KI. 161574M)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

13/09/2022

IL-QORTI,

Rat l-imputazzjonijiet segwenti li nħarġu kontra l-imputat:

Lil Jason Galea Bin Carmelo u Antonia nee' Zahra mwieled fit-12/02/1974 Pieta' u joqghod 3, Ormar, Triq Santa Katarina, Birzebbugia ID: 161574(M)

BILLI inti **akkuzat/a** talli fl-20/02/2022 għall-habta ta' 10:00 hrs gewwa l-By Pass ta' San Pawl il-Bahar, soqj vettura bin-numru tar-registrazzjoni TOY 63 ;

1. Soqj vettura bil-mutur jew vettura ohra bi traskuragni. **Art. 15(1)(a)(3), Chap. 65** ✓
2. Soqj vettura bil-mutur jew vettura ohra b' mod perikoluz. **Art. 15(1)(a)(2) Chap. 65** ✓
3. Soqj vettura bil-mutur jew vettura ohra bla kont. **Art. 15(1)(a)(2) Chap. 65**
4. Soqj vettura bil-mutur jew vettura ohra, minghajr licenzja tas-sewqan **Sec 15(1)(a)(3), Chap. 65** ✓
5. Uzajt, giegħelt jew hallejt lil persuna ohra tuza vettura bil-mutur fit-toroq, għal uzu tal-vettura minnu jew min dik il-persuna l-ohra minghajr polza ta' assigurazzjoni dwar ir-riskji ta' terzi persuni. **Sec. 3(1), Chap. 104**
6. Waqt li kont qed issuq vettura bil-mutur inqast li tagħti d-dritta lil vetturi ohra li kienu qed jagħmlu uzu mir-roundabout **Sec. 82(2), L.S. 65.11**
7. Ma osservajtx u ma qagħdx għar-regolamenti kollha tat-traffiku (One Way) **Sec. 12, L.S.65.26** ✓
8. Waqt li kont qed issuq l-imsemmija vettura, eccedejt il-limitu ta' velocita **Sec. 127(1)(a), L.S. 65.11** ✗
9. Waqt li kont qed issuq l-imsemmija vettura, inqast li tezercita l-kura u attenzjoni xierqa u turi l intenzjoni tiegħek b' sinjal meta kont ser tiddel id-direzzjoni tiegħek jew taqbez vettura, ziemel jew frat **Sec. 75 L.S. 65.11**
10. Inqast li tobdi l-ordnijiet legittimi mghotija lilek mill-Pulizija waqt il-qadi ta' dmirijiethom, jew ma hallejtx, jew fixkilthom jew b' xi mod bla jedd indhalt fl-istess dmirijiet billi ma hallejthomx jagħmlu jew hassart dak li kienu qed jagħmlu **Sec. 338(ee), Chap. 9**
11. Waqt li kont qed issuq vettura bil-mutur, dawwart lura fid-direzzjoni opposta fl-istess triq (U-turn) **Art. 2(IIA(b)), L.S. 65.05**
12. Inqast li ggedded il-licenza tas-sewqan meta kellek il-perjodu tal-validita ta' l-imsemmija licenza skaduta **Sec. 44, L.S. 65.18, Second Schedule, Chap. 65**
13. Soqj vettura meta kellha il-hgieg jew il- 'windscreen' skurat meta kien tpogga xi kulur, film, sustanza jew materjal iehor minghajr il permess tal- Awtorita għat- Trasport f Malta **Sec. 110A(4)(5), L.S. 65.11**

Semgħet u rat ix-xhieda miġjuba quddiemha u ċioe ix-xhieda ta' PC 535 K. Zammit (affidavit), PC 61 (L. Lia);

Rat il-kopja tal-polza tal-assigurazzjoni esebita mid-difiża;

Rat li l-imputat irreġistra ammissjoni fir-rigward tal-imputazzjonijiet numru tnejn (2) u erbgħa (4) u li kkonferma tali ammissjoni wara li l-Qorti tatu ċans biżżejjed jikkonsulta mal-avukat tiegħu u jirrikunsidra d-deċiżjoni tiegħu;

Rat li fir-rigward tal-imputazzjonijiet numru sitta (6) sa' tlettax (13) il-Prosekuzzjoni irtirat it-talba tagħha għall-iskwalifika tal-liċenzja tas-sewqan;

Qed tagħti din is-

Sentenza

Mix-xhieda mressqa bil-mezz tal-affidavit jirriżulta lill-Qorti illi l-imputazzjonijiet numru sitta (6), seba' (7), disa' (9), ħdax (11) u tnax (12) ġew ippruvati sal-grad rikjest mill-ligi. Ma' jirriżultawx ippruvati l-imputazzjonijiet numru tmienja (8), għaxra (10) u tlettax (13).

Jirriżultaw ukoll l-imputazzjonijiet numru tnejn (2) (li fiha huma assorbiti l-imputazzjoni numru wieħed (1) u tlieta (3)) u numru erbgħa (4) u dan fuq ammissjoni tal-imputat stess.

Jonqos biss li l-Qorti tikkunsidra l-imputazzjoni numru ħamsa (5).

Kif diġà kellha l-opportunita tgħid f'sentenza oħra passati, fil-fehma tal-Qorti l-elementi neċessarji għall-vjolazzjoni ta' dan l-artiklu huma s-segwenti:

- L-imputat/a: Fil-każ ta' "użu" l-imputat jista' jkun kwalunkwe persuna li tista' tinstab kriminalment responsabbli taht il-ligi. Fil-każ ta' "ġieġħelt jew ħallejt", l-imputat jrid ikun sid il-vettura, xi hadd li għandu pussess tagħha jew inkella xi hadd li lilu ġiet fdata l-vettura. Għalkemm l-Artikolu 3(1) ma' jispeċifika xejn f'dan ir-rigward, il-persuna li gġieġħel jew tħalli lil persuna oħra tuża vettura mingħajr kopertura lil terzi trid tkun neċessarjament jew sid il-vettura jew persuna li għandha pussess tagħha inkella persuna illi mill-provi jirriżulta illi lilha ġiet fdatha, mqar b'mod temporanju, l-vettura in kwistjoni.

F'dan il-kaz, mill-provi esebiti u mill-ammissjoni rreġistrata fl-atti irrizulta ampjament illi l-vettura in kwistjoni kienet qed tinstaq mill-imputat. Dan l-ewwel element huwa għaldaqstant sodisfatt.

- Il-vettura bil-mutur: Haġa minn ewl id-dinja illi trid tintuża “*vettura bil-mutur*” sabiex dan ir-reat jissussisti. F'dan il-kaz, il-vettura bil-mutur li intużat kienet il-vettura tal-għamla Mercedes Benz E63s bin-numru ta' rreġistrazzjoni TOY63. Dan l-element huwa għalhekk sodisfatt.
- Il-lok: Il-vettura bil-mutur trid tintuża fit-toroq. Li jfisser dan illi l-vettura trid tkun qed tiġi effettivament misjuqa fit-triq. F'dan il-kaz, dan l-element huwa ukoll sodisfatt għaladarba jirrizulta mill-provi illi l-vettura in kwistjoni kienet qed tinstaq għewwa l-Bypass ta' San Pawl il-Baħar.
- L-użu tal-vettura (mill-persuna li tużha jew li giet permessa jew mgieghla tużha) ma' jkunx kopert b'polza ta' assigurazzjoni dwar ir-riskji ta' terzi persuni: Dwar dan l-aħħar element, il-Kap. 104 tal-Ligijiet ta' Malta, ossia' l-Ordinanza dwar l-Assigurazzjoni ta' Vetturi bil-Mutur għar-Riskji ta' Terzi Persuni, giet promulgata permezz tal-Ordinanza XXXVI tal-1939 (permezz ta' proklama li giet sussegwentement revokata l-Ordinanza baqgħet ma' daħlitx fis-sehħ qabel l-1947) bħala, dak iż-żmien, il-Kap 165 tal-Ligijiet ta' Malta. L-artiklu 3(1) in kwistjoni mill-bidu nett kien jaqra eżattament kif jaqra llum il-ġurnata u m'huwiex il-kaz, kif ġieli gie argumentat quddiem il-Qrati tagħna, illi wara li Malta daħlet fl-Unjoni Ewropeja kellu jinbidel dan l-artiklu tal-ligi biex jiġi cċarat illi hija l-vettura li għandha tkun koperta u mhux neċessarjament il-persuna li tużaha.

Polza tal-assigurazzjoni ta' vettura hija tipikament (għalkemm mhux esklussivament) maħruġa jew “*Fully Comprehensive*” jew “*Third Party, Fire & Theft*” jew inkella “*Third Party Only*”. It-tlett tipi ta' polza għandhom lkoll xi haġa in komuni: dik li t-terza persuna, tkun min tkun, hija koperta mill-assigurazzjoni u f'każ illi dik it-terza persuna ssufri danni, sew għall-proprijeta' tagħha u/jew għall-persuna tagħha, din tkun tista'

tagħmel *claim* u titlob kumpens għar-risarciment tad-danni. Bil-liġi (ossia taht l-Art. 4 tal-Kap. 104), kull polza ta' assigurazzjoni ta' vettura trid tkun minimament tkopri t-terzi persuni. Fi kliem ieħor, **m'huwix possibbli illi kumpanija ta' assigurazzjoni toħroġ polza ta' assigurazzjoni ta' vettura mingħajr ma' tkopri t-terz.**

Naturalment min jaffordja u jiflaħ iħallas ftit iżjed, jista' jkopri r-riskji tiegħu ukoll u/jew ta' min ikun qiegħed isuq. Hawn min jkopri r-riskji tiegħu u/jew tas-sewwieq f'każ illi jsofri danni li jirriżultaw minn nar jew serq ("*Third Party, Fire & Theft*") u hawn min jagħżel dik il-polza li tissejjah "*Fully Comprehensive*" u b'hekk ikopri ħafna mid-danni li jista' jsofri hu jew is-sewwieq kemm fil-persuna tiegħu u kemm fil-vettura tiegħu.

Kwalunkwe polza ta' assigurazzjoni tas-sewqan tiġi maħruġa lill-*policyholder*, f'dan il-każ lill-ċertu Adrian Muscat, u tispeċifika ukoll dawk il-persuni li jkunu awtorizzati li jsuqu l-vettura. F'dan il-każ il-polza in kwistjoni tispeċifika illi awtorizzati jsuqu l-vettura huma: il-*policyholder* u "*Any Driver aged 25 Years and Over, driving on your order or with your permission*". F'dan il-każ il-persuna li kienet qed issuq il-vettura, l-imputat, ma' kellux liċenzja tas-sewqan. F'każ ta' incident fit-triq (xi ħaġa li ma' gratx fil-każ odjern) kemm il-*policyholder* u kemm l-imputat kien ikollhom problema għal risarciment tad-danni mingħand il-kumpanija tal-assigurazzjoni għaliex din kienet tkun intitolata tirrifjuta l-kopertura abbażi ta' esklużjoni mill-polza stess. **Fi kwalunkwe każ però din tkun kwistjoni ta' natura ċivili u m'hijiex ta' rilevanza għall-kamp kriminali.** Li huwa rilevanti, anzi kruċjali għall-fini tal-Art. 3(1) tal-Kap. 104 tal-Liġijiet ta' Malta, u kwindi għal din il-kawza, huwa illi għall-użu ta' dik il-vettura tkun teżisti polza ta' assigurazzjoni li tkun *in vigore*. Jekk tali polza tkun teżisti, allura t-terz **dejjem** ikun protett (ħlief f'ċertu każijiet speċifiċi elenkati fil-liġi u li ma' japplikawx għal dan il-każ) għaliex jiġri x'jiġri, tkun qed tinstaq minn min tkun qed tinstaq, il-kumpanija tal-assigurazzjoni tkun obbligata tagħmel tajjeb għad-danni li t-terz jsofri b'kawża tal-użu tal-vettura. Għalhekk f'dan il-każ il-kumpanija tal-assigurazzjoni xorta waħda tkun obbligata tikkumpensa lit-terz għad-danni subiti minnu, naturalment dejjem jekk l-istess terz huwa ċivilment intitolat għal tali

kumpens. Dan ir-risarciment mhux neċessarjament li jseħħ awtomatikament imma eventwalment isir. Filfatt it-terza persuna tista' anke tiftaħ kawża ċivili fil-Qorti jew fiċ-Ċentru Malti tal-Arbitraġġ, skond il-valur tal-każ, kontra l-persuna assigurata bil-polza u f'kaz ta' sentenza favur it-terz, l-assiguratur huwa obbligat taħt l-Art. 10(1) tal-Kap. 104 illi jhallas lill-istess terz **anke jekk l-assiguratur ikun intitolat jannulla jew iħassar il-polza**. Naturalment imbagħad l-istess assiguratur ikollu d-dritt li jitlob risarciment tad-danni mingħand l-assigurat – materja li hija ukoll ta' natura ċivili.

Dan kollu jfisser illi fir-rigward tal-kopertura tat-terz ma' tagħmilx differenza jekk min kien qiegħed juża l-vettura u kkawża d-danni kellux liċenzja tas-sewqan jew le, għandux inqas minn 25 sena jew le, jew jekk huwiex b'xi mod eskluż mill-kopertura tal-polza jew le. It-terz dejjem protett jekk fis-seħħ ikun hemm polza ta' assigurazzjoni tal-vettura.

It-terz ma' jkunx protett biss jekk fid-data ta' xi incident li jkun involut fih hu **ma' jkunx hemm fis-seħħ** polza ta' assigurazzjoni għal dik il-vettura **u huwa dan il-każ illi ried jipprevjeni milli jigri l-leġislatur permezz tal-Art. 3(1) tal-Kap. 104 tal-Liġijiet ta' Malta**. F'każijiet bħala dawn, it-terz xorta jista' jkollu forma ta' protezzjoni billi japplika lill-Fond għal Protezzjoni u Kumpens taħt l-Art. 9D(1) tal-Kap. 104 tal-Liġijiet ta' Malta però dan mhuwiex desiderabbli u hija sitwazzjoni bħal din illi l-leġislatur ried jipprevjeni milli tigri permezz tal-Art. 3(1). Fil-każ odjern il-polza tal-assigurazzjoni tkopri l-perjodu ta' bejn is-6 ta' Lulju 2021 u t-30 ta' Ġunju 2022 u għaldaqstant tkopri anke dak kollu li seta' gara lit-terz fid-data tar-reati kommessi mill-imputat.

Il-Qorti tapprezza li jista' jkun hemm interpretazzjonijiet diverġenti dwar dan il-punt. Matul is-snin din il-Qorti u anke l-Qorti tal-Appell ġieli ddeċidew illi l-kliem *“għall-użu tal-vettura minnu jew minn dik il-persuna l-oħra”* fl-Art. 3(1) tal-Kap. 104 jfissru illi l-polza tal-assigurazzjoni għanda tkopri **il-persuna li tkun qed tuża l-vettura** u mhux tant il-vettura nnifisha. Li jfisser dan li jekk għal xi raġuni l-imputat ikun eskluż mill-kopertura (per eżempju għaliex m'għandux liċenzja tas-sewqan jew għaliex għandu inqas minn 25 sena u ma' jkunx *“sewwieq awtorizzat”* speċifikat fil-polza) allura huwa

jkun hati tal-akkuża miġjuba kontrih taht l-Art. 3(1) tal-Kap. 104 tal-Liġijiet ta' Malta. Din il-Qorti ma' taqbilx ma' din l-interpretazzjoni u taqbel iżjed mal-posizzjoni li kemm il-darba ttiehdet mill-Qorti tal-Appell, bhal per eżempju fil-sentenza fl-ismijiet **Pulizija vs Emanuel Zarb** (App. Nru. 329:2010:MM, 26 ta' Marzu, 2015) fejn kien intqal hekk:

*"... Id-dicitura tal-Artikolu 3(1) tal-Kap 104 hija ċara u ma tħalli lok għall-ebda tip ta' interpretazzjoni. Jissussistu l-elementi tar-reat previst fl-imsemmi artikolu meta ma tkunx isseħħ polza ta' assigurazzjoni dwar riskji ta' terzi persuni, skond id-disposizzjonijiet ta' din l-Ordinanza. **Is-sempliċi fatt li tkun tissussisti kopertura assigurattiva jeskludi għal kollox ir-reat kontemplat fl-imsemmi artikolu** (sottolinear u emfasi miżjuda minn din il-Qorti). Eventwali ksur tal-kondizzjonijiet tal-polza jista' jwassal għal konsegwenzi ta' natura civili bejn l-assikuratur u l-assigurat, senjatament l-eventwali dritt ta' regress ċivili li l-assigurat jista' jkollu fil-konfront tal-assikurat. Izda tali kwistjonijiet ta' natura ċivili huma res inter alios acta bejn l-assikuratur u l-assigurat u huma għal kollox estranei għal dak li jirrigwarda r-reat kontemplat fl-artikolu 3(1) tal-Kap 104 billi dan ir-reat jissussisti biss meta ma tkunx fis-seħħ polza ta' assigurazzjoni"*

Lanqas ma' taqbel din il-Qorti ma' posizzjoni li ġieli ttiehdet mill-Qrati tagħna fil-passat fis-sens illi sabiex ixejjen il-presunzjoni li wettaq reat taht l-Artikolu 3(1), l-imputat jeħtieġu jippreżenta xi dikjarazzjoni mill-kumpanija tal-assigurazzjoni tiegħu illi l-polza tkopri ukoll terzi persuni. Din hija xi haġa preżunta u *semmai* għandha tkun il-prosekuzzjoni illi f'każ illi l-imputat jipproduci bħala prova tiegħu polza tal-assigurazzjoni li tkopri l-użu tal-vettura, iġġib prova illi minkejja l-eżistenza ta' dik il-polza, jeżistu ċirkustanzi (fosthom dawk kontemplati taht l-Art. 10(2) jew (3) tal-Kap. 104) li minhabba fihom **terzi persuni** jistgħu ma' jkunux koperti.

Fil-każ in kwistjoni kif diġà inghad, mill-provi joħroġ illi fir-rigward tal-użu tal-vettura kien hemm eżistenti fil-ġurnata tal-allegat reat, polza ta' assigurazzjoni dwar ir-riskji ta' terzi persuni u għalhekk din l-imputazzjoni ma' tistax tirriżulta.

Deċiżjoni

Għar-raġunijiet msemmija l-Qorti:

- **tillibera** lill-imputat mill-imputazzjonijiet numru ħamsa (5), tmienja (8), għaxra (10) u tlettax (13), u
- wara li rat l-Art. 15(1)(a) tal-Kap. 65, l-Art. 82(2) tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.11, l-Art. 12 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.26, l-Art. 75 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.11, l-Art. 2(IIA(b)) tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 65.05 u l-Art. 55(1) (b'riferenza għat-Tieni Skeda) tal-Kap. 65 tal-Liġijiet ta' Malta, ssibu **ħati** tal-imputazzjonijiet numru tnejn (2) (li fiha huma assorbiti l-imputazzjoni numru wieħed (1) u tlieta (3)), erbgħa (4), sitta (6), seba' (7), disa' (9), ħdax (11) u tnax (12).

Tikkundannah iħallas multi fis-somma komplessiva ta' € **756** pagabbli f' **36** pagamenti mensili ugwali (ai termini tal-Kap. 9 Art. 14(2)).

Fir-rigward tal-ħtiġa għall-imputazzjonijiet numru 2 u 4, tiskwalifikah milli jkollu jew jikseb liċenzja tas-sewqan għal perjodu ta' **tlett xhur u tmient ijiem** (Art. 15(2) u (3) tal-Kap. 65).

Fir-rigward tal-ħtiġa għall-imputazzjonijiet numru 6 u 11 il-Prosekuzzjoni irtirat it-talba tagħha għall-iskwalifika tal-liċenzja tas-sewqan.

V.G. Axiak
Magistrat

Y.M. Pace
Dep. Registratur